

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstingsdirektörens stab
Avdelning för kunskapsstöd
Carina Svärd, Folkhälsostrateg
Gerthi Persson, folkhälsostrateg

2018-01-15

Ärendenummer: 2017/01473
Dokumentnummer: 2017/01473 - 2

Till Landstingsstyrelsen

Förslag till yttrande avseende ”Remissyttrande avseende Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor”.

Bakgrund

I Blekinge finns en högre andel lågutbildade som står utanför arbetsmarknaden, vår genomsnittliga inkomstnivå är lägre och vi ser också att vi har en något sämre allmän självupplevd hälsa, både fysisk och psykisk. Vi har alltså stora utmaningar för att utjämna ojämlikheterna mellan olika grupper i vårt län.

Landstinget Blekinge har arbetat med att förbättra folkhälsan under en längre tid, både i landstingets egna verksamheter och i samverkan med andra aktörer i länet.

Sedan första utgåvan av riktlinjerna har mycket utvecklingsarbete och utbildningsinsatser genomförts.

Synpunkter på de nationella riktlinjerna

Landstinget Blekinge anser att det är bra att de nya reviderade riktlinjerna har ett tydligare lednings- och styrningsperspektiv. Vi efterlyser stöd, verktyg och inspiration från Socialstyrelsen i implementeringsarbetet.

Inledning sid. 10

Landstinget Blekinge upplever svårigheter att tolka om riktlinjerna gäller både primär- och sekundärprevention med tanke på formuleringen.

Enkla råd sid 21

Landstinget Blekinge anser att det är angeläget att poängtera att åtgärden enkla råd är en självklar del i bedömningen, allt för att undvika en missuppfattning om att vården inte ska arbeta med enkla råd. Landstinget lämnar förslag till omformulering av text för att förtydliga.

Vuxna med särskild risk - Otillräcklig fysisk aktivitet sid. 24-25

Landstinget Blekinge anser att riktlinjerna inte tar hänsyn till nyare studier som visar på effekter av FaR. Landstinget Blekinge förslår att ordet ”eller utan” bör tas bort för rekommendation om FaR.

Vuxna som ska genomgå en operation sid. 25-27

Landstinget Blekinge föreslår att ett tillägg av kommentar om att vårdgivare bör uppmärksammas på att allt intag av alkohol i samband med operation är negativt, inte enbart vid konsumtion i nivå med ett riskbruk.

Barn och ungdomar sid. 27-30 samt sid. 44.

Landstinget Blekinge ser positivt på att barn och unga nu omfattats av riktlinjerna. Det kommer dock kräva mer utbildning, resurser och tid för att lyckas. Det behövs stöd för att få en gemensam och likriktad nationell struktur i arbetet för barn och unga i åldern 7-18.

Landstinget Blekinge upplever otydlighet vad som menas med familjestödsprogram och vilka kompetenser som kan ingå. Vi ifrågasätter att familjestödsprogrammet i referensen 38 används som en mall då interventionen har visat sig vara utan effekt enligt ettårsuppföljningen.

Landstinget Blekinge har en synpunkt på formuleringen sidan 30, då vi anser att vi inte ska främja ett auktoritativt föräldraskap. Landstinget Blekinge föreslår att ordet byts ut. Ett bättre ord skulle kunna vara "ett ansvarsfullt föräldraskap".

Landstinget Blekinge saknar rekommendationer kring att erbjuda insatser till rökande småbarnsföräldrar där barnet utsätts för passiv rökning.

Indikatorer sid 48 – 49 samt bilaga Indikatorer

Landstinget Blekinge kommer ha svårt att följa upp vissa indikatorer såsom de som är inriktade mot vuxna med särskild risk samt kopplingen till socioekonomiska parametrar.

Övergripande åtgärdsnivåer sid. 60 – 61.

Landstinget Blekinge tycker att det behövs ett förtydligande angående kunskapsnivån vid kvalificerat rådgivande samtal vid rådgivning, speciellt för vuxna med särskild risk. Individanpassade råd kan ställa stora krav på specifik ämneskunskap.

Gravida – Mat och fysisk aktivitet sid. 69

Rekommendationer för gravida vad gäller mat och fysisk aktivitet (rad 62 och 63 på sidan 69) är presenterade som ett gemensamt hälsotillstånd och åtgärd. Landstinget Blekinge anser att det kan missuppfattas om åtgärd ska sättas in då patienten bara uppvisar en ohälsosam levnadsvana. Vi anser att matvanor och fysisk aktivitet bör omnämnas var för sig eller med tillägget "och/eller: "

Övrigt

Landstinget Blekinge ser fram emot att riktlinjerna i framtiden innehåller åtgärder för alla levnadsvanor för patienter som ska genomgå operation. Vi ser också gärna ett samlat synsätt om flera levnadsvanor och föreslår att levnadsvanor såsom solvanor, sömn och stress ska ingå i nationella riktlinjer framöver.

Förslag till beslut

Lanstingsstyrelsen föreslås besluta

- att anta förslag till yttrande avseende ”Remissyttrande avseende Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor”, och översända landstingets yttrande till Socialstyrelsen.

Karlskrona enligt ovan

Peter Lilja
landstingsdirektör

Gunilla Skoog
Utvecklingsdirektör